I. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНОГО ТА ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ

Історія розвитку - найвищого щабля розвитку курортна справа з використанням СПА сягнула в епоху Римської імперії.

Римляни приймають ванни-гранкора

Терми Діоклетіана

Терми Каракалли

Типологія SPA-центрів

Типологія СПА-комплексів за функціональним призначенням

- **СПА-комплекси для оздоровлення та реабілітації** — об'єкти, які спрямовані на покращання стану здоров'я та підтримку фізичної форми. Ці СПА-комплекси часто розміщуються в лікувальних закладах або санаторіях.
- **СПА-комплекси для релаксації** — об'єкти, які пропонують послуги для розслаблення та зняття стресу. До таких послуг можуть відноситися спа-процедури, масаж, йога тощо.
- **СПА-комплекси для косметичних процедур** — об'єкти, які спеціалізуються на проведенні різноманітних косметичних процедур, таких як масаж, пілінги, манікюр, педикюр тощо.

Фактори, що впливають на проектування

- Розташування
- Дизайн та інтер'єр
- Устаткування та обладнання
- Безпека та гігієна
- Локація та доступність
- Конкуренція
- Екологічна стійкість

Тенденції розвитку

- Розширення геопросторової організації мережі розвитку SPA-центрів при готельних підприємствах України
- Використання американської моделі СПА та ама-масажу
- Перебудова санаторіїв та баз відпочинку у СПА і wellness-готелі
- Інформування населення про наявність СПА-послуг та особливості їх споживання

F&B Spa Resort (ex. Fomich Hotel)

Verbely-комплекс

«Жемчуг» (Royal Hotels & SPA Resorts)

Emily Resort

Модель

- Американська — Відсутність природних курортних факторів, використання складного багатофункціонального обладнання, наявність великих площ, як Day SPA. Обов'язкова наявність фітнес-програм та процедур.
- Французько-Італійська — Активне використання талассотерапії. Основні талассотерапії - Бальнеологічні методи лікування: душ Шарко, теплові ванни, різні види підводного масажу, лікування грязями та водоростями
- Австрійська — Дизайнерські оформлені зони на території гірськолижних готелів. Різні види римського душу, ароматерапія, лікувальні ванни, лікувальні грязі, лікувальні ванни з мінеральною водою, напої при вході у процесі проведення процедур (напитки, фрукти-ягоди, сезонне розмаїтя географічних зон).
- Скідна — Холістичний підхід до психічного або до фізичного здоров'я людини у вигляді комплексного впливу на всі органи почуттів.
- Німецька — Використання у процесі проведення СПА-процедур водного середовища у вигляді ванн, басейнів, душів Шоца, Шарко, використання підготовчої та Кнайпу.
- Слов'янська — Національні традиції російської школи курортології. Це різні види бань, купелей і інших способів теплового й масажного впливу на органи людини.

Схема класифікацій моделей СПА-комплексів.

II. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СПА-КОМПЛЕКСІВ

Типологія формування СПА-комплексів

- **Географічний підхід** — Визначення конкретної локації, її екологічних умов та потенціалу для формування СПА-комплексу.
- **Природний підхід** — Використання природних ресурсів, таких як мінеральні джерела.
- **Історичний підхід** — Використання історичних будівель та архітектури для створення СПА-комплексів з відповідним стилем та атмосферою.
- **Естетичний підхід** — Створення СПА-комплексу з урахуванням дизайну та естетики для створення розкішної та релаксуючої атмосфери.
- **Функціональний підхід** — Створення СПА-комплексу з урахуванням функціональних потреб клієнтів та доступності необхідних сервісів та процедур.

Схема підходів до формування СПА-комплексів

Основні вимоги

- **Санітарні норми** — Санітарні норми, відповідно яким в Україні працюють такі установи - один з головних і найважливіших питань їх функціонування в цілому.
- **Розташування та обладнання приміщень** — Місце розташування, склад і площа основних, робочих і допоміжних приміщень, висота приміщень, вимоги щодо поверхні меблів та інше.
- **Організації, пристрої та обладнання робочих місць** — Національні органи здоров'я та безпеки на роботі встановлюють норми та стандарти для забезпечення відповідних умов праці, включаючи такі аспекти, як ергономіка, освітлення, температура та вентиляція.
- **Санітарно-технічне обладнання** — Інженерне обладнання, гігієнічні вимоги до води, правила розміщення вентиляційних систем і вентиляційних отворів, тощо.
- **Природне і штучне освітлення приміщень** — Коефіцієнт природної освітленості, вибір світильників та подібне.

Схема основних вимог

Основні архітектурні прийоми формування СПА комплексів

- Використання природних матеріалів
- Використання світла
- Графічне оформлення
- Колір
- Форма та розташування будівель
- Ландшафтний дизайн
- Внутрішнє оформлення
- Водні елементи
- Ергономіка
- Функціональність

Схема основних архітектурних прийомів

Принципи організації внутрішнього простору комплексу

Композиційна схема

Категорії СПА

- **Day SPA** — СПА-салони і клубні СПА. Дана категорія пропонує різні СПА-послуги (масаж, догляд для обличчя, тіла і т.д.), що надаються професіоналами на денній основі. В основному надають послуги індустрії краси.
- **Оздоровчі курорти та цільові СПА** — додатково пропонують: спеціальні дієти, фітнес, консультації по харчуванню, персональний коучинг, програми скидання, лікувальні або профілактичні медичні послуги та тому подібне.
- **Курортні та готельні СПА** — СПА-центри, що знаходяться на території готелю або курорту і надають послуги як зовнішнім так і внутрішнім клієнтам.
- **Термальні та мінеральні СПА** — знаходяться на термальних і мінеральних джерелах. У них джерельна вода при наданні СПА-процедур.
- **Медичні СПА** — Надають комплексний медичний та/або оздоровчий догляд, а також традиційні, альтернативні, косметичні методи лікування під керівництвом ліцензованого медичного працівника.
- **Інші СПА** — включають в себе всі об'єкти, що не враховуються в цій класифікації. Наприклад, круїзні СПА, СПА в аеропортах, мобільні СПА, а також об'єкти, засновані на національних, історичних або культурних особливостях, з яких надаються СПА-послуги.

Схема категорій СПА (за типом)

III. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ

Схема видів СПА-процедур

Схема основних блоків СПА-комплексів

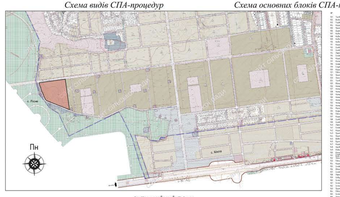

СИТУАЦІЙНИЙ ПЛАН

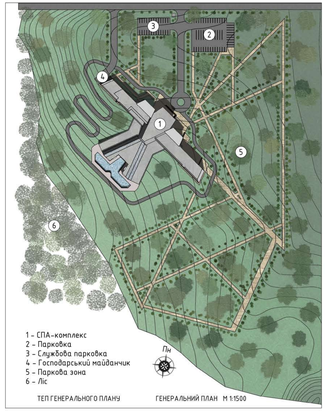

ТЕП ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН М 1:1500

ТЕП ПЛАНУ

ФАСАД 1-38 М 1:400 ФАСАД 38-1 М 1:600 ФАСАД Н1-А М 1:600

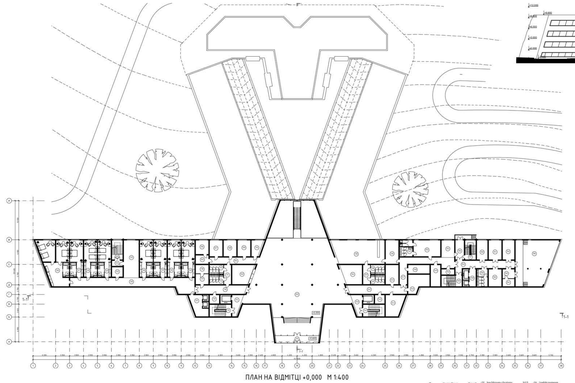

ПЛАН НА ВІДМІТЦІ +0,000 М 1:400

РОЗРІЗ 1-1 М 1:400

РОЗРІЗ 2-2 М 1:500

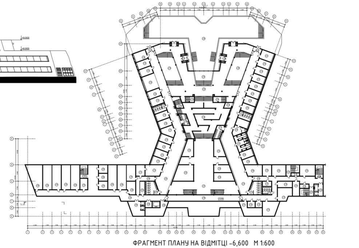

ФРАГМЕНТ ПЛАНУ НА ВІДМІТЦІ -6,600 М 1:600

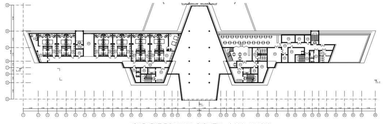

ФРАГМЕНТ ПЛАНУ НА ВІДМІТЦІ +6,000 М 1:600

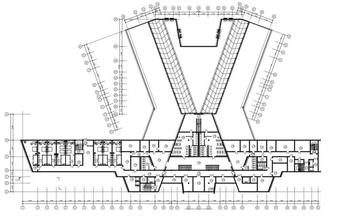

ФРАГМЕНТ ПЛАНУ НА ВІДМІТЦІ -3,000 М 1:600

ФРАГМЕНТ ПЛАНУ НА ВІДМІТЦІ +3,000 М 1:600

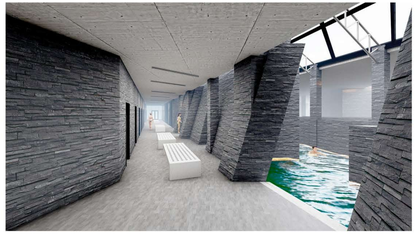

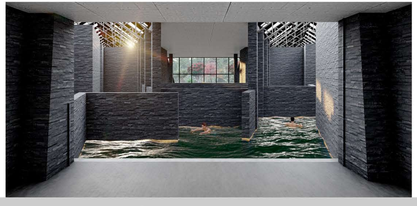

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СПА-КОМПЛЕКСІВ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ КНУБА

вик. студ. групи АРХ - 63 б
МАКАРЕВСЬКИЙ А. М.

науковий керівник
канд. арх., доц. Хараборська Ю. О.

керівник
проф. Юнаков С. Ф.

СПА-індустрія є офісом з найбільш швидко зростаючих галузей туризму, а спа-комплекси є важливими частинами інфраструктури готелів та курортів. Оскільки Україна має значний туристичний потенціал і привабливість для іноземних туристів, розвиток СПА-комплексів є важливим чинником розвитку туристичної галузі в Україні.

Ритм сучасного життя викликає неспокою, емоційної сфери та психічне напруження, негативний вплив інформаційних потоків і ряд інших факторів призвели до ажіотажу щодо пошуку способів покращення психічного та фізичного здоров'ям. Сучасна індустрія постійно пропонує послуги, які спрямовані на цілісне оздоровлення, знімання стресів& посилюваного життя та гармонізацію психічного та фізичного стану людини. Саме тому застосування технологій СПА (SPA) - ПА&anus ре Аqua&У або %&anitas pro Aqua&, що в перекладі з латинської &дорога вода&У або &здоров'я через воду&У є сьогодення туризм&туристичною галуззю&ти напрямом та стимулює до впровадження в зовнішньому бізнесу саме СПА-центрів. Наявність СПА при готелі відмінюється найбільш його привабливістю. В очах потенційного відвідувача, адже СПА послуги мають широкий спектр використання серед всіма готелів.

Окрім того, з підвищенням уваги до здорового способу життя та благополуччя, зросла популярність СПА-послуг у містах і населених пунктах. Це призвело до збільшення кількості нових будівель під реконструкції існуючих будівель для створення СПА-комплексів. Тому, знання про особливості організацію-планувальної організації СПА-комплексів є важливим для архітекторів та інших фахівців у цій галузі.

Метою роботи є: Дослідження та аналіз сучасного досвіду організації СПА-комплексів, а також їх ролі у покращенні якості життя населення. Це може бути корисним для розвитку туристичної галузі в Україні та покращення якості життя населення.

В першому розділі проаналізовано теоретичні засади організації СПА-комплексів, що стимулюють на цілісне оздоровлення, знання спосіб& посилюваного життя та гармонізацію психічного та фізичного стану людини. Саме тому застосування технологій СПА (SPA) - ПА&anus ре Аqua&У або %&anitas pro Aqua&, що в перекладі з латинської &дорога вода&У є сьогодення туризм&туристичною галуззю&ти напрямом та стимулює до впровадження в зовнішньому бізнесу саме СПА-центрів. Наявність СПА при готелі відмінюється найбільш його привабливістю. В очах потенційного відвідувача, адже СПА послуги мають широкий спектр використання серед всіма готелів.

В другому розділі визначено основні теоретичні засади формування СПА-комплексів. Розглянуто класифікацію СПА-комплексів, формування об'ємно-планувальної структури СПА-комплексу та території навколо нього. Досліджуються функціональні зв'язки між приміщеннями та структурами комплексу, проводиться деталізація архітектурно-планувальних рішень. Подробиво загальна схема функціонування та зонування типового СПА-комплексу.

В третьому розділі проаналізовано територію планування у селі Дмитрівка. Описано залучення теоретичних даних до експериментального проекту. Враховуючи необхідні обмеження та принципи описані в теорії, розроблено концепт сторуду СПА-комплексу, який надалі також було описано у плоску зону об'ємно-рішення та конструкцію.

[1] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[2] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[3] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[4] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[5] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[6] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[7] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[8] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[9] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.
[10] Ковальчук Ю. Ю. Сучасні тенденції розвитку ринку послуг СПА в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. Львів, 2015. № 826. С. 124–129.